

Bruselj, 22. november 2017
(OR. en)

14702/17

Medinstitucionalna zadeva:
2016/0377 (COD)

ENER 463
CODEC 1874

DOPIS O TOČKI POD „A“

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Svet
Št. dok. Kom.:	15151/16 ENER 421 IA 136 CODEC 1817 +ADD 1;
Zadeva:	Predlog UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o pripravljenosti na tveganja v sektorju električne energije in razveljavitvi Direktive 2005/89/ES – splošni pristop

V prilogi vam pošiljamo besedilo splošnega pristopa glede navedenega predloga, ki ga je 16. novembra 2017 potrdil Coreper.

Spremembe v primerjavi z besedilom Coreperja (dok. 13379/17) v uvodni izjavi 19, členih 2(2)(g) in 13(1), vnesene na podlagi razprav Coreperja, so **v krepkem, podčrtanem in poševnem tisku ter označene sivo**.

Drugi deli besedila so nespremenjeni. Tudi oznake niso bile spremenjene: črtano besedilo je označeno z znakom [], novo besedilo v primerjavi s prvotnim predlogom Komisije je označeno s **krepkim tiskom**, novo besedilo, dodano med drugo revizijo (dok. 10692/1/17 REV 1), je **v krepkem tisku in podčrtano**, dodatno besedilo, vstavljeno po drugi reviziji, pa je **v krepkem podčrtanem tisku in označeno sivo**.

Svet naj na podlagi besedila iz priloge k temu dopisu kot točko pod „A“ sprejme splošni pristop.

Ta bo podlaga za prihodnja pogajanja z Evropskim parlamentom v okviru rednega zakonodajnega postopka.

2016/0377 (COD)

Predlog

UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o pripravljenosti na tveganja v sektorju električne energije in razveljavitvi Direktive
2005/89/ES**

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 194(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij²,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

¹ UL C , , str. .

² UL C , , str. .

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Sektor električne energije v Uniji doživlja temeljito prenovu, za katero so značilni bolj decentralizirani trgi z več akterji, boljša medsebojna povezanost sistemov in večji delež energije iz obnovljivih virov. V odgovor si Direktiva xxx/Uredba xxx [*sklic na predlagano direktivo o električni energiji in uredbo o električni energiji*] prizadevata nadgraditi pravni okvir, ki ureja notranji trg Unije z električno energijo, zato da bi zagotovili optimalno delovanje trgov in omrežij, kar bo koristilo podjetjem in odjemalcem.
- (2) Dobro delujoči trgi in sistemi so najboljše jamstvo za zanesljivost oskrbe. Vendar tudi če trgi in sistemi dobro delujejo, nevarnosti krize v oskrbi z električno energijo (kot posledica **naravnih nesreč, na primer** skrajnih vremenskih razmer, zlonamernih napadov ali pomanjkanja goriva) nikoli ni mogoče izključiti. Posledice kriznih razmer **v oskrbi z električno energijo** pogosto segajo prek nacionalnih meja. Tudi kadar se incidenti **v oskrbi z električno energijo** začnejo na lokalni ravni, se njihov učinek lahko hitro razširi prek meja. Nekatere izjemne razmere, kot so obdobje hudega mraza, vročinski val ali kibernetški napad, lahko sočasno vplivajo na celotno regijo.
- (3) **Za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe z električno energijo na svojem ozemlju so odgovorne države članice.** Ob medsebojni povezanosti trgov električne energije in elektroenergetskih sistemov pa preprečevanja in upravljanja kriz **v oskrbi z električno energijo** ni mogoče obravnavati kot izključno nacionalno **nalogo** []. Uvesti je treba skupni okvir pravil in usklajene postopke, ki bodo zagotovili, da bodo države članice in drugi akterji učinkovito čezmejno sodelovali v duhu preglednosti in solidarnosti.

- (4) Z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2005/89/ES³ [] **so bili uvedeni** nujni ukrepi, ki bi jih države članice morale sprejeti, da bi zagotovile zanesljivost oskrbe z električno energijo na splošno. Določbe navedene direktive so večinoma nadomestile naknadne določbe, zlasti v zvezi s tem, kako bi trgi morali biti organizirani, da se zagotovi razpoložljivost zadostnih zmogljivosti, kako morajo operaterji prenosnih sistemov sodelovati za zagotovitev stabilnosti sistema⁴, in v zvezi s potrebo po tem, da se zagotovi namestitev ustrezne infrastrukture⁵. Ta uredba obravnava specifično vprašanje preprečevanja in obvladovanja kriz **v oskrbi z električno energijo** v sektorju električne energije.
- (5) Smernice za obratovanje sistema⁶ ter omrežni kodeks o izrednih razmerah pri oskrbi z električno energijo in ponovni vzpostavitvi oskrbe⁷ predstavljajo podrobna pravila, kako morajo operaterji prenosnih sistemov in druge zadevne [] **zainteresirane strani** delovati in sodelovati, da zagotovijo varnost sistema. Ta tehnična pravila bi morala zagotoviti, da se večina incidentov v oskrbi z električno energijo učinkovito obravnava na operativni ravni. Ta uredba se osredotoča na krizne razmere v oskrbi z električno energijo, ki imajo lahko večji obseg in učinek. Določa, kaj bi države članice morale storiti, da se take razmere preprečijo, in kakšne ukrepe lahko sprejmejo, če zgolj pravila za obratovanje sistema ne zadoščajo več. Vendar bi bilo treba pravila za obratovanje sistema v celoti upoštevati tudi v kriznih razmerah **v oskrbi z električno energijo**.

³ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2005/89/ES z dne 18. januarja 2006 o ukrepih za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe z električno energijo in naložb v infrastrukturo (UL L 33, 4.2.2006, str. 22).

⁴ Sklicevanje na revidirani tretji energetske sveženj.

⁵ Uredba (EU) št. 347/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2013 o smernicah za vseevropsko energetske infrastrukturo (UL L 115, 24.4.2013, str. 39).

⁶ Uredba Komisije (EU) .../... z dne XXX o določitvi smernic za obratovanje sistema za prenos električne energije (UL [...]).

⁷ Uredba Komisije (EU) .../... z dne XXX o vzpostavitvi omrežnega kodeksa o izrednih razmerah pri oskrbi z električno energijo in ponovni vzpostavitvi oskrbe (UL [...]).

(5a) V členu 77 smernic za obratovanje sistema je določen postopek, s katerim operaterji prenosnih sistemov v regiji izračuna zmogljivosti prenesejo naloge na regijske koordinatorje za varnost obratovanja. S tem je omogočeno regionalno usklajevanje glede varnosti obratovanja, uporabi pa naj se tudi za opredelitev regij za sodelovanje v skladu s to uredbo. Države članice z istim regijskim koordinatorjem za varnost obratovanja, bi morale imeti možnost oblikovanja podskupin držav članic, ki pripadajo isti regiji izračuna zmogljivosti. Opredelitev „regije“ v tej uredbi bi morala temeljiti na tem pristopu.

- (6) Ta uredba določa skupni okvir pravil za preprečevanje in obvladovanje kriznih razmer v oskrbi z električno energijo ter za pripravo na take razmere, saj vnaša večjo preglednost v pripravljalno fazo in med krizo v oskrbi z električno energijo []. Od držav članic zahteva, da sodelujejo [] v duhu solidarnosti. Določa tudi okvir za učinkovito spremljanje zanesljivosti oskrbe v Evropi prek usklajevalne skupine za električno energijo. To bi morale zagotoviti boljšo pripravljenost na tveganja ob nižjih stroških. **S to uredbo** [] bi bilo treba okrepiti tudi notranji trg z električno energijo, in sicer tako, da bi se okrepilo zaupanje med državami članicami ter preprečili neprimerni državni posegi v kriznih razmerah **v oskrbi z električno energijo**, zlasti s preprečevanjem nepotrebnega omejevanja čezmejnih tokov.
- (7) Direktiva o varnosti omrežij in informacijskih sistemov (direktiva NIS)⁸ določa splošna pravila, medtem ko se bodo posebna pravila o kibernetiki varnosti pripravila z omrežnim kodeksom, kot je predvideno v [predlagani uredbi o električni energiji]. Ta uredba dopolnjuje direktivo NIS, saj zagotavlja, da se kibernetiki incidenti ustrezno opredelijo kot tveganje in da so ukrepi, sprejeti za njihovo odpravljanje, ustrezno razvidni iz načrtov pripravljenosti na tveganja.

⁸ Direktiva (EU) 2016/1148 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. julija 2016 o ukrepih za visoko skupno raven varnosti omrežij in informacijskih sistemov v Uniji (UL L 194, 19.7.2016, str. 1-30).

- (8) Direktiva Sveta 2008/114/ES⁹ določa postopek za okrepitev varnosti določenih evropskih kritičnih infrastruktur v Uniji, vključno z nekaterimi elektroenergetskimi infrastrukturami. Direktiva 2008/114/ES skupaj s to uredbo prispeva k oblikovanju celovitega pristopa k energetske varnosti v Uniji.
- (9) Sklep št. 1313/2013/EU¹⁰ Evropskega parlamenta in Sveta o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite določa zahteve za države članice, da vsaka tri leta pripravijo ocene tveganja na nacionalni ali ustrezni podnacionalni ravni ter pripravijo in izpopolnijo načrtovanje za obvladovanje tveganja nesreč. Posebni ukrepi za preprečevanje tveganj, pripravljenost nanje in načrtovanje v tej uredbi bi morali biti skladni s širšimi ocenami tveganja na nacionalni ravni, ki upoštevajo več možnih nevarnosti, kot zahteva Sklep št. 1313/2013/EU.
- (10) Za lažje preprečevanje, izmenjavo informacij in naknadno vrednotenje kriz v oskrbi z električno energijo bi morale države članice kot kontaktno točko imenovati en sam pristojni organ. Ta je lahko obstoječi ali nov subjekt.
- (10a) Za skupen pristop k preprečevanju in obvladovanju kriz v oskrbi z električno energijo je pomembno, da države članice v primeru krize v oskrbi z električno energijo ta koncept razumejo enako. Ta uredba bi morala predvsem prispevati k usklajenemu opredeljevanju kriznih razmer v oskrbi z električno energijo kot obstoječega ali pretečega stanja morebitnega tveganja večjega pomanjkanja ali nezmožnosti dobavljanja električne energije. []**

⁹ Direktiva 2008/114/ES dne 8. decembra 2008 o ugotavljanju in določanju evropske kritične infrastrukture ter o oceni potrebe za izboljšanje njene zaščite (UL L 345, 23.12.2008, str. 75).

¹⁰ Sklep št. 1313/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite (UL L 347, 20.12.2013, str. 924).

- (11) Za skupen pristop k preprečevanju in obvladovanju kriz **v oskrbi z električno energijo** je pomembno predvsem, da države članice uporabljajo enake metode in opredelitve za določanje tveganj za zanesljivost oskrbe z električno energijo ter da lahko **učinkovito** primerjajo svojo uspešnost in uspešnost svojih sosed na tem področju. **Ta** uredba opredeljuje dva kazalnika za spremljanje zanesljivosti oskrbe z električno energijo v Uniji: „pričakovana nedobavljena energija“ (EENS), izražena kot GWh/leto, in „pričakovano tveganje izklopa bremena“ (LOLE), izraženo v urah/leto. Omenjena kazalnika sta del evropske ocene zadostnosti proizvodnih virov, ki jo izvaja Evropska mreža operaterjev prenosnih sistemov za električno energijo (ENTSO za električno energijo) v skladu s [členom 19 predlagane uredbe o električni energiji]. Usklajevalna skupina za električno energijo **bi morala** izvajati redno spremljanje zanesljivosti oskrbe na podlagi rezultatov teh kazalnikov. Tudi Agencija za sodelovanje energetske regulatorjev (v nadaljnjem besedilu: Agencija) bi morala uporabljati ta kazalnika pri poročanju o uspešnosti držav članic na področju zanesljivosti oskrbe z električno energijo v svojem letnem poročilu [...] o spremljanju trga električne energije v skladu s [členom 16 predlagane uredbe ACER].
- (12) Za zagotovitev skladnosti ocen tveganja, ki vnaša zaupanje med države članice v kriznih razmerah **v oskrbi z električno energijo**, je potreben skupen pristop k opredelitvi scenarijev tveganja. Zato bi moral ENTSO za električno energijo v sodelovanju z Agencijo razviti skupno metodologijo za ugotavljanje tveganja, tako da bi ENTSO za električno energijo predlagal metodologijo, Agencija pa bi jo odobrila.

- (13) Na podlagi te skupne metodologije bi moral ENTSO za električno energijo redno pripravljati in posodabljati regionalne krizne scenarije ter opredeliti najpomembnejša tveganja za vsako regijo, kot so skrajne vremenske razmere, naravne nesreče, pomanjkanje goriva ali zlonamerni napadi. Glede na krizni scenarij pomanjkanja plina bi bilo treba tveganje za motnje v oskrbi s plinom oceniti na podlagi scenarijev motenj v oskrbi s plinom in infrastrukturi, ki jih je pripravila Evropska mreža sistemskih operaterjev prenosnih omrežij zemeljskega plina (**ENTSO za plin**) v skladu s členom 6(6) uredbe o zanesljivosti oskrbe s plinom [predlog uredbe o zanesljivosti oskrbe s plinom]. Države članice bi morale svoje nacionalne krizne scenarije pripraviti in posodabljati na tej podlagi načeloma vsaka [] **štiri** leta. Scenariji bi morali predstavljati osnovo za načrte pripravljenosti na tveganja. Pri določanju tveganj na nacionalni ravni bi morale države članice opisati tudi morebitna tveganja, ki jih opažajo v zvezi z lastništvom infrastrukture, pomembne za zanesljivost oskrbe **z električno energijo**, in možne ukrepe za odpravo teh tveganj, če so jih sprejele (npr. splošne ali sektorske zakone o pregledu naložb, posebne pravice za določene delničarje itn.), z navedbo, zakaj so taki ukrepi po njihovem mnenju upravičeni.
- (14) Regionalni pristop k opredeljevanju scenarijev tveganj ter pripravi preventivnih, **pripravljalnih** in blažilnih ukrepov naj bi prinesel precejšnje koristi v smislu učinkovitosti ukrepov in optimalne uporabe virov. Poleg tega usklajen in vnaprej dogovorjen pristop k zanesljivosti oskrbe v primeru sočasne krize [] zagotavlja dosleden odziv in zmanjšuje tveganje negativnih učinkov prelivanja, ki bi jih izključno nacionalni ukrepi lahko imeli v sosednjih državah članicah. Ta uredba zato določa, da morajo države članice sodelovati na regionalni ravni.
- (15) []

- (16) [Predlog uredbe o električni energiji] določa uporabo skupne metodologije za srednjeročno do dolgoročno evropsko oceno zadostnosti proizvodnih virov (od 10 let naprej do eno leto naprej), s čimer bi zagotovili, da države članice odločitve o morebitnih potrebah po naložbah sprejemajo pregledno in na podlagi skupnega dogovora. Ta ocena se po svojem namenu razlikuje od kratkoročnih ocen zadostnosti, ki se uporabljajo za odkrivanje morebitnih težav v zvezi z zadostnostjo v krajših časovnih obdobjih, in sicer za sezonske obete (šest mesecev vnaprej) ter ocene zadostnosti znotraj dneva do en teden vnaprej. V povezavi s kratkoročnimi ocenami obstaja potreba po skupnem pristopu k temu, kako odkriti morebitne težave v zvezi z zadostnostjo. ENTSO za električno energijo bo objavil zimsko in poletno napoved, da opozori države članice in operaterje prenosnih sistemov na tveganja v zvezi z zanesljivostjo oskrbe, ki se lahko pojavijo v naslednjih šestih mesecih. Za izboljšanje teh obetov bi morale te napovedi temeljiti na skupni verjetnostni metodologiji, ki jo predlaga ENTSO za električno energijo in odobri Agencija. []
- (17) Operaterji prenosnih sistemov [] bi morali pri izvajanju katere koli druge kratkoročne ocene tveganja, in sicer napovedi zadostnosti proizvodnje za en teden **do najmanj en dan vnaprej** [], kot določa uredba Komisije o določitvi smernic za obratovanje sistema za prenos električne energije, uporabljati metodologijo, ki se uporablja za pripravo sezonskih napovedi.
- (18) Da se zagotovi skupen pristop k preprečevanju in obvladovanju kriz, bi moral pristojni organ vsake države članice pripraviti načrt pripravljenosti na tveganja, in sicer po posvetovanju z **ustreznimi** zainteresiranimi stranmi, **kar vključuje tudi skupino njihovih predstavnikov, lahko pa tudi zadevna združenja**. V načrtih bi morali biti opisani učinkoviti, sorazmerni in nediskriminatorni ukrepi, ki obravnavajo vse opredeljene krizne scenarije. Načrti bi morali zagotoviti preglednost, zlasti v zvezi s pogoji, pod katerimi se za ublažitev kriznih razmer lahko sprejmejo netržni ukrepi. Vsi predvideni netržni ukrepi bi morali biti v skladu s pravili iz te uredbe.

- (19) Načrti bi morali imeti dva dela: **prvi del**, ki določa nacionalne ukrepe, in **drugi del, ki določa** regionalne ukrepe, o katerih se dogovorijo države članice v regiji. Regionalni ukrepi so potrebni zlasti v primeru sočasne krize, ko **naj bi []** se z usklajenim in vnaprej dogovorjenim pristopom zagotovil dosleden odziv in zmanjšalo tveganje negativnih učinkov prelivanja. V načrtih bi bilo treba **pri zadevnih nacionalnih okoliščinah upoštevati razmere v najbolj oddaljenih regijah v smislu člena 349 PDEU in nekatere mikro izdvojene sisteme, ki morda niso povezani v nacionalne prenosne sisteme; države članice bi morale zato ustrezno ukrepati, med drugim v zvezi z določbami te uredbe o opredelitvi kriznih scenarijev na regionalni ravni in o dogovorjenih usklajenih čezmejnih ukrepih v načrtih pripravljenosti na tveganja ter določbami o pomoči. V načrtih bi bilo treba tudi** jasno določiti vloge in odgovornosti pristojnih organov. Nacionalni ukrepi bi morali v celoti upoštevati dogovorjene regionalne ukrepe in v celoti izkoristiti možnosti, ki jih nudi regionalno sodelovanje. Načrti bi morali biti tehnične in operativne narave, njihova funkcija pa naj bi bila preprečevanje nastopa ali stopnjevanja krize v oskrbi z električno energijo in ublažitev njenih posledic.
- (20) Načrte bi bilo treba redno posodablјati. Za zagotovitev, da so načrti vedno posodoblјeni in učinkoviti, bi morali pristojni organi **držav članic** vsake regije pripraviti **[] dvoletne simulacije v sodelovanju z operaterji prenosnih sistemov in drugimi zainteresiranimi stranmi** [], da se preveri njihova primernost.
- (21) **[] Nezavezujoče smernice Komisije** bi morale olajšati **in poenostaviti** pripravo načrtov ter posvetovanja z drugimi državami članicami v zadevni regiji in usklajevalno skupino za električno energijo []. Posvetovanja v regiji in prek usklajevalne skupine za električno energijo bi morala zagotoviti, da ukrepi, sprejeti v eni državi članici ali regiji, ne ogrožajo zanesljivosti oskrbe v drugih državah članicah ali regijah.

- (22) Izmenjava informacij v primeru kriznih razmer je bistvenega pomena za zagotovitev usklajenega ukrepanja in ciljno usmerjene pomoči. Zato ta uredba zavezuje **pristojni organ zadevne** države članice, da **brez nepotrebnega odlašanja** obvesti sosednje države članice in Komisijo, ko se sooči s krizo v oskrbi z električno energijo. Zagotoviti bi moral [] tudi informacije o vzrokih krize, sprejetih in načrtovanih ukrepih za ublažitev krize ter morebitni potrebi po pomoči iz drugih držav članic. Če pomoč presega zanesljivost oskrbe z električno energijo, je mehanizem Unije na področju civilne zaščite še naprej veljavni zakonodajni okvir.
- (23) Pomembno je olajšati komunikacijo in ozaveščanje med državami članicami, kadar imajo na voljo konkretne, resne in zanesljive informacije, da bi lahko [] **prišlo do krize v oskrbi z električno energijo**. V takih okoliščinah bi morale **zadevne** države članice **brez nepotrebnega odlašanja** obvestiti Komisijo, **sosednje države članice** in usklajevalno skupino za električno energijo ter zagotoviti predvsem informacije o vzrokih tega poslabšanja, načrtovanih ukrepih za preprečitev krize v oskrbi z električno energijo ter morebitni potrebi po pomoči iz druge države članice.
- (24) V primeru krize v oskrbi z električno energijo bi morale države članice **sodelovati** [] v duhu solidarnosti []. [] **Poleg tega splošnega pravila [] .bi bilo treba ustrezno določiti, da si lahko države članice v primeru krize v oskrbi z električno energijo ponudijo medsebojno pomoč. Takšna pomoč [] bi morala temeljiti na predhodno dogovorjenih usklajenih ukrepih iz načrtov pripravljenosti na tveganja. (del uvodne izjave 24 je bil prestavljen in spremenjen v uvodno izjavo 24a)** **Ta uredba prepušča državam članicam široko diskrecijsko pravico pri dogovarjanju o vsebini usklajenih ukrepov in torej tudi o vsebini pomoči. V njihovi pristojnosti je, da se dogovorijo o takih ukrepih, pri čemer upoštevajo povpraševanje in ponudbo. Hkrati ta uredba zagotavlja, da se električna energija za namene dogovorjene pomoči dobavlja na usklajen način. Države članice bi se prav tako morale dogovoriti o potrebnih tehničnih, pravnih in finančnih ureditvah za izvajanje dogovorjenih usklajenih ukrepov. Nato bi morale države članice sprejeti vse potrebne ukrepe za izvajanje dogovorjenih usklajenih ukrepov ter tehničnih, pravnih in finančnih ureditev.**

- (24a)** *(prej del uvodne izjave 24)* Pri dogovorih o [] usklajenih ukrepih ter tehničnih, pravnih in finančnih ureditvah, pa tudi pri izvajanju določb o pomoči bi morale države članice upoštevati socialne in gospodarske dejavnike, vključno z varnostjo državljanov, in sorazmernost. Države članice se spodbuja k izmenjavi dobrih praks in k temu, da usklajevalno skupino za električno energijo uporabljajo kot platformo za razpravo, da se opredelijo razpoložljive možnosti za [] pomoč, zlasti kar zadeva usklajene ukrepe ter potrebne tehnične, pravne in finančne ureditve [], vključno s [] pravičnim nadomestilom. Komisija lahko olajša pripravo regionalno usklajenih ukrepov v zadevni regiji.
- (24b)** Države članice, ki zagotavljajo medsebojno pomoč v skladu s to uredbo, bi morale biti upravičene do pravičnega nadomestila med državami članicami. Vendar pa ta uredba ne usklajuje vseh vidikov takega pravičnega nadomestila med državami članicami. Države članice bi se morale zato dogovoriti o določbah za pravično nadomestilo, preden zagotovijo pomoč. Država članica, ki zaprosi za pomoč, bi morala takoj plačati tako nadomestilo ali zagotoviti njegovo takojšnje plačilo državi članici, ki zagotavlja pomoč.
- (24c)** Države članice pri zagotavljanju pomoči v skladu s to uredbo izvajajo pravo Unije, zato morajo spoštovati temeljne pravice, zagotovljene z njim. Zaradi ukrepov na podlagi te uredbe se zato lahko zgodi – med drugim odvisno od tega, o kakšnih ukrepih so se dogovorile države članice –, da mora država članica plačati nadomestilo drugim državam članicam, ki so jih prizadeli zadevni ukrepi. Države članice bi zato morale po potrebi zagotoviti uvedbo nacionalnih predpisov o nadomestilih, ki so skladni s pravom Unije, zlasti s temeljnimi pravicami. Poleg tega bi bilo treba zagotoviti, da država članica, ki prejme pomoč, v končni fazi prevzame vse razumne stroške, nastale zaradi navedene obveznosti, ki obvezuje državo članico, ki zagotavlja pomoč, da plača nadomestilo, in nadaljnje razumne stroške, ki nastanejo zaradi plačila nadomestila v skladu z navedenimi nacionalnimi predpisi o nadomestilih.

- (24d) V primeru krize v oskrbi z električno energijo bi morala biti pomoč zagotovljena tudi, če se države članice še niso dogovorile o usklajenih ukrepih ter tehničnih, pravnih in finančnih ureditvah, kot zahtevajo določbe te uredbe o pomoči. Da bi lahko države članice v takem primeru zagotovile pomoč v skladu z določbami te uredbe, bi se morale dogovoriti o ad hoc ukrepih in ureditvah, ki bi nadomestili manjkajoče usklajene ukrepe ter tehnične, pravne in finančne ureditve.**
- (24e) Ta uredba prvič uvaja tak mehanizem pomoči med državami članicami kot instrument za preprečevanje ali blažitev krize v oskrbi z električno energijo znotraj Unije. Komisija bi morala zato pregledati mehanizem pomoči ob upoštevanju prihodnjih izkušenj z njegovim delovanjem ter po potrebi predlagati njegove spremembe.**
- (24f) Ciper je trenutno edina država članica v Uniji, ki ni neposredno medsebojno povezana z drugo državo članico. V zvezi z nekaterimi določbami te uredbe – gre za določbe o opredelitvi kriznih scenarijev na regionalni ravni, o vključevanju dogovorjenih usklajenih čezmejnih ukrepov v načrte pripravljenosti na tveganja ter določbe o pomoči – bi bilo treba pojasniti, da se te določbe, dokler takšne razmere trajajo, ne uporabljajo za Ciper. Obenem so Ciper in zadevne druge države članice pozvane, naj ob podpori Komisije razvijejo alternativne ukrepe in postopke na področjih, ki jih zajemajo te določbe, pod pogojem, da taki alternativni ukrepi in postopki ne vplivajo na učinkovito uporabo te uredbe med drugimi državami članicami.**

- (25) Ta uredba bi morala elektroenergetskim podjetjem in odjemalcem omogočiti, da se lahko ob soočanju s kriznimi razmerami v oskrbi z električno energijo kar najdlje zanesejo na tržne mehanizme, kot je določeno v *[predlogu direktive in uredbe o električni energiji]*. Pravila, ki urejajo notranji trg, in pravila za obratovanje sistema bi bilo treba upoštevati tudi v kriznih razmerah. **Ta pravila vključujejo člen 22(1)(i) smernic za obratovanje sistema in člen 35 omrežnega kodeksa o izrednih razmerah pri oskrbi z električno energijo in ponovni vzpostavitvi oskrbe, ki urejata omejevanje transakcij, omejitve zagotavljanja prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji za dodeljevanje zmogljivosti ali omejitvev izvajanja vozniških redov.** To pomeni, da se netržni ukrepi, kot sta prisilni izklop odjemalcev ali zagotavljanje dodatnih zalog zunaj normalnega delovanja trga, **lahko** sprejmejo le kot zadnja možnost, ko so izčrpane že vse druge možnosti, ki jih **zagotavlja** [] trg. Zato se prisilni izklop odjemalcev lahko uvede šele po tem, ko so izčrpane vse možnosti za prostovoljni izklop odjemalcev. Poleg tega bi moral biti vsak netržni ukrep potreben, sorazmeren, nediskriminatoren in začasen.
- (26) Za zagotovitev preglednosti po krizi v oskrbi z električno energijo bi moral **vsak pristojni organ oziroma pristojni organi** prizadetih držav članic naknadno izvesti oceno krize in njenih posledic []. Takšna ocena bi morala med drugim upoštevati učinkovitost in sorazmernost sprejetih ukrepov ter njihove ekonomske stroške. Zajeti bi morala tudi čezmejne vidike, kot sta učinek ukrepov na druge države članice in raven pomoči, prejete od teh držav članic.

- (27) Obveznosti glede preglednosti bi morale zagotoviti, da vsi ukrepi, sprejeti za preprečevanje ali obvladovanje kriznih razmer, upoštevajo predpise notranjega trga in so v skladu z načelom sodelovanja in solidarnosti, ki sta osnova energetske unije.
- (28) Leta 2012 je bila ustanovljena usklajevalna skupina za električno energijo kot forum za izmenjavo informacij in spodbujanje sodelovanja med državami članicami, zlasti na področju zanesljivosti oskrbe **z električno energijo**.¹¹ S to uredbo se njena vloga okrepi. Usklajevalna skupina bi morala izvajati posebne naloge, zlasti v povezavi s pripravo načrtov pripravljenosti na tveganja, in [] imeti pomembno vlogo pri spremljanju uspešnosti držav članic na področju zanesljivosti oskrbe z električno energijo ter razvoju dobrih praks na podlagi tega.
- (29) Kriza v oskrbi z električno energijo se lahko razširi onkraj meja Unije, kar vključuje tudi **pogodbenice [] Energetske skupnosti. Unija bi se morala zavzemati za spremembe zadevnih pogodb, da bi z zagotavljanjem ustreznega in stabilnega regulativnega okvira vzpostavili integriran trg in enoten regulativni prostor.** Za zagotovitev učinkovitega kriznega upravljanja [] bi morala Unija tesno sodelovati s pogodbenicami Energetske skupnosti pri preprečevanju in obvladovanju krize v oskrbi z električno energijo ter pripravih na tako krizo.
- (30) []
- (31) **Ker cilja te uredbe [], in sicer zagotoviti najučinkovitejšo in najuspešnejšo pripravljenost na tveganja v Uniji, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi njegovega obsega in učinkov lažje doseže na ravni Unije,** [] lahko Unija [] sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.

¹¹ Sklep Komisije z dne 15. novembra 2012 o ustanovitvi usklajevalne skupine za električno energijo (2012/C 353/02) (UL C 353, 17.11.2012, str. 2).

(31a) Komisija, pristojni organi in nacionalni regulativni organi, telesa, subjekti ali osebe, ki prejmejo zaupne informacije v skladu s to uredbo, bi morali zagotoviti zaupnost informacij, ki jih prejmejo. Zato bi morala za informacije, ki jih prejmejo in obravnavajo države članice in njihovi nacionalni organi, veljati nacionalna pravila, ki se uporabljajo za obravnavo zaupnih informacij in postopkov.

(32) Direktivo 2005/89/ES bi bilo treba razveljaviti –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja

Ta uredba določa pravila za sodelovanje med državami članicami za namene preprečevanja in [] **upravljanja** kriz v oskrbi z električno energijo ter priprave na take krize v duhu solidarnosti in preglednosti ter ob popolnem upoštevanju zahtev konkurenčnega notranjega trga z električno energijo.

Člen 2

Opredelitev pojmov

1. Za namene te uredbe se uporabljajo opredelitve pojmov iz člena 2 direktive o električni energiji [predlog direktive o električni energiji] in člena 2 uredbe o električni energiji [predlog uredbe o električni energiji].
2. Poleg tega se uporabljajo naslednje opredelitve:
 - (a) „zanesljivost oskrbe z električno energijo“ pomeni zmožnost elektroenergetskega sistema, da odjemalcem zagotovi [] dobavo električne energije z jasno opredeljeno ravniyo zmogljivosti, **ki jo opredelijo države članice**;
 - (b) „kriza v oskrbi z električno energijo“ pomeni obstoječe ali preteče stanje večjega pomanjkanja električne energije ali nezmožnosti dobavljanja električne energije [] odjemalcem, **kot ga opredelijo države članice in je opisano v načrtih pripravljenosti na tveganja**;

- (c) „sočasna kriza“ pomeni krizo v oskrbi z električno energijo, ki sočasno vpliva na več kot eno državo članico;
- (d) „krizni [] koordinator“ pomeni osebo, skupino oseb, **ekipo, ki jo sestavljajo zadevni nacionalni upravljavci za krize v oskrbi z električno energijo,** ali institucijo, ki deluje kot kontaktna točka in usklajuje pretok informacij med krizo v oskrbi z električno energijo;
- (e) „netržni ukrep“ pomeni vsak ukrep na strani ponudbe ali povpraševanja, ki odstopa od tržnih pravil ali trgovinskih sporazumov, katerega namen je ublažiti krizo v oskrbi z električno energijo;
- (f) „regija“ pomeni skupino držav članic, **katerih operaterji prenosnih sistemov imajo istega regijskega koordinatorja za varnost obratovanja [] za namene regionalne varnosti obratovanja, uvedene v skladu [] s smernicami za obratovanje sistema, sprejetimi na podlagi člena 18 Uredbe 714/2009, ali podskupino take skupine držav članic, ki pripadajo isti regiji izračuna zmogljivosti; []**
- (g) stopnja zgodnjega opozarjanja na krizo v oskrbi z električno energijo: kadar so na voljo konkretne [] in zanesljive informacije, da lahko nastopi dogodek, ki bo verjetno znatno poslabšal razmere na področju oskrbe z električno energijo in povzročil krizo v oskrbi z električno energijo.**

Člen 3

Pristojni organ

1. Takoj ko je to mogoče, in najpozneje do [*Urad za publikacije vstavi točen datum: [] šest mesecev po začetku veljavnosti te uredbe*] vsaka država članica imenuje nacionalni vladni ali regulativni organ za svoj pristojni organ, ki je odgovoren za izvajanje nalog, določenih s to uredbo. Pristojni organi za namene te uredbe sodelujejo med seboj.
2. Države članice Komisiji **in usklajevalni skupini za električno energijo** nemudoma sporočijo ime in kontaktne podatke imenovanega pristojnega organa.
3. **Države članice lahko pristojnemu organu dovolijo, da [] operativne naloge v zvezi z načrtovanjem pripravljenosti na tveganja in obvladovanjem tveganja iz poglavij od I do V [] te uredbe prenese na druge organe. Prenesene naloge se izvajajo pod nadzorom [] pristojnega organa in se podrobno določijo v načrtu pripravljenosti na tveganja v skladu s [] členom 11.**

POGLAVJE II

OCENA TVEGANJ

Člen 4

Ocena [] tveganj za zanesljivost oskrbe z električno energijo

Pristojni organ vsake države članice zagotovi, da se vsa **pomembna** tveganja v zvezi z zanesljivostjo oskrbe z električno energijo ocenjujejo v skladu s pravili iz te uredbe in [] **poglavja IV** uredbe o električni energiji [predlog uredbe o električni energiji]. V ta namen sodeluje z **operaterji prenosnih in zadevnih distribucijskih sistemov, nacionalnimi regulativnimi organi**, ENTSO za električno energijo, **regijskimi koordinatorji za varnost obratovanja** in [] **drugimi zadevnimi zainteresiranimi stranmi, kakor je ustrezno.**

Člen 5

Metodologija za opredelitev kriznih scenarijev oskrbe z električno energijo na regionalni ravni

1. ENTSO za električno energijo do [Urad za publikacije vstavi točen datum: [] [] **šest** mesecev po začetku veljavnosti te uredbe] Agenciji predloži predlog metodologije za opredelitev najpomembnejših kriznih scenarijev oskrbe z električno energijo na regionalni ravni.
2. S predlagano metodologijo se **opredelijo krizni scenariji v zvezi z ustreznostjo in varnostjo sistema ter varnostjo preskrbe z gorivom** [] na podlagi vsaj naslednjih tveganj:
 - (g) redkih in hudih naravnih nesreč;
 - (h) nenamernih nevarnosti, ki presegajo varnostno merilo N-1, **in izrednih dogodkov**;

- (i) posledičnih nevarnosti, vključno s **posledicami zlonamernih napadov in** pomanjkanjem goriva;

[].

3. Predlagana metodologija vključuje vsaj naslednje elemente:

- (j) upoštevanje vseh zadevnih nacionalnih in regionalnih okoliščin;
- (k) vzajemno delovanje in povezanost tveganj prek meja;
- (l) simulacije sočasnih kriznih scenarijev;
- (m) razvrstitev tveganj **glede** [] na njihov učinek in verjetnost;**[...]**
- (e) **načela o tem, kako ravnati z občutljivimi informacijami [] ob hkratnem zagotavljanju preglednosti za javnost.**

3a.*(prej del odstavka 3)* ENTSO za električno energijo pri obravnavanju tveganj motenj oskrbe s plinom v okviru opredeljevanja tveganj na podlagi **točke (c)** odstavka 2[] uporabi scenarije motenj v oskrbi z **zemeljskim** plinom in infrastrukturi, ki jih v skladu s členom **7** [] *uredbe o zanesljivosti oskrbe s plinom [predlog uredbe o zanesljivosti oskrbe s plinom]* pripravi **ENTSO za plin.**

4. Pred predložitvijo predlagane metodologije ENTSO za električno energijo organizira posvetovanje, ki vključuje vsaj industrijske in porabniške organizacije, [] **proizvajalce ali njihova panožna združenja, operaterje prenosnih in** distribucijskih sistemov, **pristojne organe**, nacionalne regulativne organe in druge nacionalne organe. ENTSO za električno energijo ustrezno upošteva rezultate posvetovanj **in jih skupaj s predlagano metodologijo predloži usklajevalni skupini za električno energijo.** []

5. Agencija v dveh mesecih od prejema predlagane metodologije predlog odobri ali spremeni. V slednjem primeru se pred sprejetjem spremenjene različice posvetuje z ENTSO za električno energijo **in pristojnimi organi ter ustrezno upošteva rezultate posvetovanj.** Končna različica metodologije se objavi na [] spletnih mestih Agencije **in ENTSO za električno energijo.**
6. ENTSO za električno energijo v skladu z odstavki od 1 do 5 posodobi in izboljša metodologijo, [] **kadar se pojavijo pomembne nove informacije.** Na podlagi ustrezne utemeljitve **lahko** usklajevalna skupina za električno energijo **priporoči** takšne posodobitve in izboljšave, Agencija ali Komisija pa jih lahko zahteva. V šestih mesecih od datuma zahtevka ENTSO za električno energijo Agenciji predloži osnutek predlaganih sprememb. Agencija v dveh mesecih od prejema osnutka [] **predlagane** spremembe potrdi ali spremeni. V slednjem primeru se pred sprejetjem spremenjenih sprememb posvetuje z ENTSO za električno energijo, **pristojnimi organi in nacionalnimi regulativnimi organi ter ustrezno upošteva rezultate posvetovanj.** Končna različica [] se objavi na [] spletnih mestih **ENTSO za električno energijo in** Agencije.

Člen 6

Opredelitev kriznih scenarijev oskrbe z električno energijo na regionalni ravni

1. ENTSO za električno energijo do [Urad za publikacije vstavi točen datum: [] **šest** mesecev po **odobritvi metodologije iz člena 5(5)** [] in na podlagi metodologije, sprejete v skladu s členom 5, **v tesnem sodelovanju z usklajevalno skupino za električno energijo, regijskimi koordinatorji za varnost obratovanja, pristojnimi organi in nacionalnimi regulativnimi organi** opredeli najpomembnejše krizne scenarije oskrbe z električno energijo za vsako regijo. []

2. ENTSO za električno energijo opredeljene regionalne krizne scenarije oskrbe z električno energijo predloži ustreznim operaterjem prenosnih sistemov, regijskim koordinatorjem za varnost obratovanja, pristojnim organom in nacionalnim regulativnim organom ter usklajevalni skupini za električno energijo, ki lahko predlagajo spremembe [].
3. ENTSO za električno energijo posodobi regionalne krizne scenarije vsaka [] štiri leta, razen če okoliščine zahtevajo pogostejše posodobitve.

Člen 7

Opredelitev kriznih scenarijev oskrbe z električno energijo na nacionalni ravni

1. Imenovani pristojni organ v [] štirih mesecih po opredelitvi kriznih scenarijev oskrbe z električno energijo na regionalni ravni v skladu s členom 6 [] opredeli najpomembnejše krizne scenarije oskrbe z električno energijo na nacionalni ravni.
- 1a. **Pristojni organ se pri opredelitvi nacionalnih kriznih scenarijev oskrbe z električno energijo posvetuje z operaterji prenosnih in zadevnih distribucijskih sistemov, ustreznimi [] proizvajalci ali njihovimi panožnimi združenji in nacionalnim regulativnim organom, kadar ta ni pristojni organ.**
2. Krizni scenariji se opredelijo na podlagi najmanj tistih tveganj, ki so navedena v členu 5(2), in so skladni z regionalnimi scenariji, opredeljenimi na podlagi člena 6. Države članice posodobijo scenarije vsaka [] štiri leta, razen če okoliščine zahtevajo pogostejše posodobitve.

3. Države članice v [] **štirih mesecih po opredelitvi kriznih scenarijev oskrbe z električno energijo na regionalni ravni v skladu s členom 6** obvestijo usklajevalno skupino za električno energijo in Komisijo o morebitnih tveganjih, ki jih opažajo v zvezi z lastništvom infrastrukture, pomembne za zanesljivost oskrbe **z električno energijo**, ter vseh sprejetih ukrepov za preprečevanje ali ublažitev takih tveganj, pri čemer navedejo, zakaj so taki ukrepi po njihovem mnenju potrebni in sorazmerni.

Člen 8

Metodologija za kratkoročne ocene zadostnosti

1. ENTSO za električno energijo do [Urad za publikacije vstavi točen datum: [] **šest** mesecev po začetku veljavnosti te uredbe] Agenciji predloži predlog metodologije za ocenjevanje **sezonske in** kratkoročne zadostnosti, in sicer [] **mesečne** zadostnosti ter zadostnosti za en teden vnaprej **do en dan vnaprej** [], kar zajema vsaj naslednje:
- (n) negotovost v zvezi z vhodnimi prvinami, kot so verjetnost izpada prenosnih zmogljivosti, verjetnost nepredvidenega izpada delovanja elektrarn, neprizanesljive vremenske razmere, spremenljivost povpraševanja in spremenljivost proizvodnje energije iz obnovljivih virov energije;
 - (o) verjetnost nastanka [] **krize v oskrbi z električno energijo**;
 - (p) verjetnost nastanka sočasnih kriz **y oskrbi z električno energijo** [].

- 1a.** (prej del odstavka 1) Metodologija zagotavlja verjetnostni pristop, **vključno z različnimi scenariji**, ter upošteva **nacionalno** in regionalno raven ter raven celotne Unije, pri čemer se v največji možni meri vključijo tretje države na sinhronem območju Unije. **V okviru metodologije se upoštevajo posebnosti energetskega sektorja posameznih držav članic, vključno s specifičnimi vremenskimi razmerami in zunanjimi okoliščinami.**
2. Pred predložitvijo predlagane metodologije ENTSO za električno energijo organizira posvetovanje, ki vključuje vsaj industrijo in porabnike, [] **proizvajalce ali njihova panožna združenja**, operaterje **prenosnih in** distribucijskih sistemov, **pristojne organe**, nacionalne regulativne organe in druge **zadevne** nacionalne organe. ENTSO za električno energijo ustrezno upošteva rezultate posvetovanj **in jih skupaj s predlagano metodologijo predloži usklajevalni skupini za električno energijo v nadaljnjo obravnavo** [].
3. Agencija v dveh mesecih od prejema predlagane metodologije predlog odobri ali spremeni. V slednjem primeru se pred sprejetjem spremenjene različice posvetuje z ENTSO za električno energijo, **pristojnimi organi in nacionalnimi regulativnimi organi ter ustrezno upošteva rezultate posvetovanj**. Končna različica metodologije se objavi na [] spletnih mestih Agencije **in ENTSO za električno energijo**.
4. ENTSO za električno energijo v skladu z odstavki od 1 do 3 posodobi in izboljša metodologijo, [] **kadar se pojavijo pomembne nove informacije**. Na podlagi ustrezne utemeljitve **lahko usklajevalna skupina za električno energijo priporoči** takšne posodobitve in izboljšave, Agencija ali Komisija pa jih lahko zahteva. ENTSO za električno energijo v šestih mesecih od **prejema** zahtevka Agenciji predloži osnutek predlaganih sprememb. Agencija v dveh mesecih od prejema osnutka [] **predlagane spremembe potrdi ali spremeni**. V slednjem primeru se pred sprejetjem spremenjenih sprememb posvetuje z ENTSO za električno energijo **in nacionalnimi regulativnimi organi ter ustrezno upošteva rezultate posvetovanj**. Končna različica se objavi na [] spletnem mestu Agencije **in ENTSO za električno energijo**.

Člen 9

Kratkoročne ocene zadostnosti

1. Vse kratkoročne ocene zadostnosti, **ki se izvajajo na nacionalni ali regionalni ravni ali na ravni Unije,** se izvedejo **v skladu z** [] metodologijo, pripravljeno skladno s členom 8.
2. ENTSO za električno energijo pripravi sezonske napovedi zadostnosti v skladu z metodologijo, pripravljeno skladno s členom 8. Rezultate objavi vsako leto najpozneje do 1. decembra za zimsko napoved in do 1. junija za poletno napoved. [] Te napovedi predstavi usklajevalni skupini za električno energijo, ki lahko, kjer je to primerno, izda priporočila na podlagi rezultatov.
3. Regijski **koordinatorji za varnost obratovanja** [] na podlagi metodologije, sprejete v skladu s členom 8, izvajajo ocenjevanja zadostnosti za en teden vnaprej **do en dan** [] vnaprej, **kot je določeno v smernicah za obratovanje sistema.**

POGLAVJE III

NAČRTI PRIPRAVLJENOSTI NA TVEGANJA

Člen 10

Priprava načrtov pripravljenosti na tveganja

1. Na podlagi regionalnih in nacionalnih kriznih scenarijev oskrbe z električno energijo, opredeljenih v skladu s členoma 6 in 7, pristojni organ vsake države članice pripravi načrt pripravljenosti na tveganja po posvetovanju z **zadevnimi operaterji distribucijskih sistemov, operaterji prenosnih sistemov, [] ustreznimi proizvajalci ali njihovimi panožnimi združenji**, podjetji elektrogospodarstva in plinskega gospodarstva, organizacijami, ki zastopajo interese [] **tako** industrijskih **kot neindustrijskih** odjemalcev električne energije, ter nacionalnim regulativnim organom (kadar ta ni pristojni organ). []
2. Načrt je sestavljen iz nacionalnih in regionalnih ukrepov, kot je določeno v členih 11 in 12. Brez poseganja v člen 15 morajo biti vsi načrtovani ali sprejeti ukrepi za preprečevanje in ublažitev kriznih razmer v oskrbi z električno energijo ter pripravo na take razmere popolnoma v skladu s pravili o notranjem trgu električne energije in delovanju sistema. Ti ukrepi so jasno opredeljeni, pregledni, sorazmerni in nediskriminatorni.
3. Načrt se pripravi v skladu z **ysebino in strukturo členov 11 in 12** []. Komisija **lahko** [] **izda nezavezujoče smernice glede oblike takšnih načrtov.** []
4. **Da bi zagotovili usklajenost načrtov pripravljenosti na tveganja,** pristojni organ **pred** sprejetjem načrta pristojnim organom [] [] **zadevnih** držav članic v regiji **in neposredno povezanih držav članic, ki niso v isti regiji.** [] [] **ter** [] usklajevalni skupini za električno energijo predloži osnutek načrta, da bi se z njimi posvetoval.

5. V [] **šestih** mesecih **po prejemu** [] osnutka načrta lahko pristojni organi [] držav članic v regiji in **neposredno povezanih držav članic** ter usklajevalna skupina za električno energijo [] izdajo priporočila.
6. V [] **devetih** mesecih po predložitvi osnutka načrta **pristojni organ** zadevne države članice načrt sprejme, ob tem pa ustrezno upošteva rezultate posvetovanja ter priporočila pristojnih organov drugih držav članic in usklajevalne skupine za električno energijo. O sprejetem načrtu nemudoma [] **uradno obvesti Komisijo** [] .
7. **Pristojni organi držav članic in Komisija** načrte objavijo **na svojih spletnih mestih** [] , pri čemer zagotovijo, da se ohrani zaupnost občutljivih informacij, zlasti informacij o ukrepih za preprečevanje in ublažitev **posledic** zlonamernih napadov. **Zaupnost občutljivih informacij se varuje na podlagi** [] **načel, določenih v skladu s členom 17a** [] .
8. **Pristojni organi** držav članic sprejmejo in objavijo prvi načrt najpozneje do [Urad za publikacije vstavi točen datum: dve leti **in pol** po začetku veljavnosti te uredbe]. Svoje načrte posodobijo vsaka [] **štiri** leta, razen če okoliščine zahtevajo pogostejše posodobitve.

Člen 11

Vsebina načrtov pripravljenosti na tveganja v zvezi z nacionalnimi ukrepi

1. Vsak načrt določa vse načrtovane ali sprejete ukrepe za preprečevanje in ublažitev kriznih razmer v oskrbi z električno energijo, kot so opredeljene v skladu s členoma 6 in 7, ter za pripravo na take razmere. Načrt zajema vsaj:
 - (a) kratek povzetek kriznega scenarija oskrbe z električno energijo, opredeljenega za zadevne države članice in regijo v skladu s postopkom iz členov 6 in 7;
 - (b) določitev vloge in odgovornosti pristojnega organa **ter morebitnih nalog, ki so bile prenesene na druge organe**;
 - (c) opis ukrepov za pripravljenost na tveganja in preprečevanje tveganj, opredeljenih v skladu s členoma 6 in 7;
 - (d) določitev nacionalnega kriznega [] **koordinatorja** ali ekipe in njegovih/njenih nalog;
 - (e) podrobne postopke, ki jih je treba izpeljati v kriznih razmerah v oskrbi z električno energijo, vključno z ustreznimi shemami informacijskih tokov;
 - (f) opredelitev prispevka tržnih ukrepov, **zlasti ukrepov na strani povpraševanja in na strani ponudbe**, pri obvladovanju kriznih razmer v oskrbi z električno energijo;
 - (g) opredelitev morebitnih netržnih ukrepov, ki jih je treba izvajati v kriznih razmerah v oskrbi z električno energijo, pri čemer se določijo povodi, pogoji in postopki za njihovo izvajanje ter utemelji, kako so skladni z zahtevami iz člena 15 **in z regionalno usklajenimi ukrepi**;

- (h) **okvir za [] ročno** zmanjševanja bremena, pri čemer se opredeli, **v katerih okoliščinah []** se breme zmanjša []. **Kar zadeva javno in osebno varnost, okvir [] določa, katere kategorije odjemalcev električne energije so v skladu z nacionalnim pravom upravičene do** posebne zaščite pred izklopom, in utemeljuje potrebo po taki zaščiti, [] **določa pa tudi, kako bi morali operaterji prenosnih in distribucijskih sistemov zadevnih držav članic ukrepati, da bi zmanjšali porabo;**
- (i) opis mehanizmov za obveščanje javnosti o krizi v oskrbi z električno energijo;
- (j) **informacije o povezanih in potrebnih načrtih za razvoj prihodnjega omrežja, ki bo v pomoč pri soočanju s posledicami opredeljenih kriznih razmer.**

2. Vsi nacionalni ukrepi morajo v celoti upoštevati regionalne ukrepe, dogovorjene v skladu s členom 12, ter ne smejo ogroziti **varnosti ali sigurnosti obratovanja prenosnih sistemov in zanesljivosti oskrbe z električno energijo drugih držav članic []**.

Člen 12

Vsebina načrtov pripravljenosti na tveganja v zvezi z [] usklajenimi čezmejnimi ukrepi

1. Poleg ukrepov iz člena 11 načrt vsake države članice vključuje regionalne **in morebitne dvostranske** ukrepe za zagotovitev ustreznega preprečevanja in obvladovanja kriznih razmer s čezmejnimi učinkom. **O regionalnih ukrepih se dogovorijo države članice v zadevni regiji. O dvostranskih ukrepih se dogovorijo države članice, ki so neposredno medsebojno povezane, vendar niso v isti regiji. Regionalni in dvostranski [] ukrepi vključujejo vsaj:**
 - (j) imenovanje [] [] [] **koordinatorja ali ekipe, ki jo sestavljajo zadevni nacionalni upravljavci za krize v oskrbi z električno energijo;**
 - (k) mehanizme za izmenjavo informacij in sodelovanje [];
 - (l) **usklajene** ukrepe za ublažitev učinkov krize **v oskrbi z električno energijo**, tudi sočasnih kriznih razmer, **za namene pomoči iz člena 14;** []
 - (m) postopke za izvajanje **letnih ali dvoletnih** [] testiranj načrtov;
- (e) **mehanizme za sprožitev netržnih ukrepov, ki se uporabljajo v skladu s členom 15.**

2. O regionalnih **in dvostranskih** ukrepih, ki se vključijo v načrt, se dogovorijo [] zadevne države članice []. **Komisija lahko ima podporno vlogo [] pri pripravi dogovora o regionalnih ukrepih. Komisija lahko Agencijo ali ENTSO za električno energijo pozove, naj državam članicam zagotovi tehnično pomoč, [] da [] bi lažje dosegli dogovor.** Pristojni organi vsaj osem mesecev pred iztekom roka za sprejetje in posodobitev načrta poročajo usklajevalni skupini za električno energijo o doseženih dogovorih. Če [] **katere od držav članic** ne morejo doseči dogovora, [] **zadevni pristojni organi** Komisijo obvestijo o razlogih za nesoglasje. V takem primeru Komisija **predlaga ukrepe, vključno z mehanizmom sodelovanja,** [] za sklenitev dogovora [] [] **o čezmejnih ukrepih.**
3. Pristojni organi vsake regije [] ob udeležbi zadevnih zainteresiranih strani **redno preverjajo učinkovitost postopkov, vzpostavljenih v okviru načrtov pripravljenosti na tveganja, za preprečevanje kriznih razmer v oskrbi z električno energijo, vključno z mehanizmi za komunikacijo, ter [] vsaki dve leti izvedejo simulacijo kriznih razmer, s katero preverjajo zlasti mehanizme za komunikacijo iz točke (b) odstavka 1.**

[]

POGLAVJE IV

UPRAVLJANJE KRIZNIH RAZMER V OSKRBI Z ELEKTRIČNO ENERGIJO

Člen 13

Zgodnje opozarjanje in razglasitev krize

1. Kadar napoved sezonske zadostnosti ali drug **kvalificiran** vir zagotovi konkretne **[]** in zanesljive informacije, da lahko v državi članici **nastopi kriza v oskrbi z električno energijo []**, pristojni organ te države članice Komisiji, **pristojnim organom držav članic v isti regiji in neposredno povezanih držav članic** brez nepotrebnega odlašanja izda zgodnje opozorilo. **[] Komisija sporoči te informacije usklajevalni skupini za električno energijo.** Zagotovi informacije o vzrokih **morebitne krize v oskrbi z električno energijo []**, sprejetih ali načrtovanih ukrepih za preprečitev tovrstne krize in morebitni potrebi po pomoči iz drugih držav članic. Te informacije vključujejo možne učinke ukrepov na notranji trg električne energije **[]**.
2. Pristojni organ države članice v primeru kriznih razmer v oskrbi z električno energijo **ob usklajevanju z zadevnim operaterjem prenosnega sistema []** razglasi krizo v oskrbi z električno energijo ter brez nepotrebnega odlašanja obvesti pristojne organe **v isti regiji in v sosednjih državah članicah ter Komisijo. Obvesti jih o vzrokih poslabšanja in razlogih za razglasitev krize v oskrbi z električno energijo, sprejetih in načrtovanih ukrepih za njeno ublažitev ter morebitni potrebi po pomoči iz drugih držav članic.**
3. Če so informacije v poročilu ocenjene kot nezadostne, lahko Komisija, **[] usklajevalna skupina za električno energijo ali ustrezne države članice** od zadevne države članice zahtevajo, da posreduje dodatne informacije.

4. Kadar pristojni organ **zadevne države članice** izda zgodnje opozorilo ali razglasi krizo v oskrbi z električno energijo, je treba v največji možni meri izvesti ukrepe, ki jih določa načrt pripravljenosti na tveganja.

Člen 14

Sodelovanje in pomoč

1. Države članice ravnajo in sodelujejo v duhu solidarnosti, da bi preprečile in obvladovale krizne razmere v oskrbi z električno energijo [].
2. **Poleg tega** si države članice, kadar je to [] **tehnično** izvedljivo, zagotavljajo medsebojno pomoč **z usklajenimi ukrepi, o katerih se dogovorijo v skladu s tem členom in členom 12, preden se zagotovi pomoč** [].

V ta namen in zaradi zaščite javne in osebne varnosti se države članice dogovorijo o usklajenih ukrepih po lastni izbiri, da bi električno energijo dobavljale na usklajen način.

[]

- 2a. Države članice se dogovorijo o potrebnih tehničnih, pravnih in finančnih ureditvah za izvajanje usklajenih ukrepov, preden se [] ponudi pomoč. Pri takih ureditvah se med drugim določijo največje količine električne energije, ki se dobavi na regionalni ali dvostranski ravni, povod za pomoč in možnost, da se zahteva začasna prekinitev pomoči, način, na katerega se električna energija dobavi, ter določbe o pravičnem nadomestilu med državami članicami v skladu z odstavki 2b, 2c in 3.**

- 2b. Za pomoč se zagotovi pravično nadomestilo, o katerem se dogovorijo države članice, preden se [] ponudi pomoč. To nadomestilo zajema vsaj:**
- (a) električno energijo, dobavljeno na ozemlje države članice, ki zaprosi za pomoč, in s tem povezane stroške prenosa ter**
 - (b) razumno nadomestilo za stroške, ki jih ima država članica, ki zagotavlja pomoč, tudi glede povračila morebitnih nadomestil, ki izhajajo iz sodnih postopkov, postopkov arbitraže ali podobnih postopkov in poravnav.**
- 2c. Pravično nadomestilo v skladu z odstavkom 2b med drugim vključuje vse razumne stroške, ki jih ima država članica, ki zagotavlja pomoč, zaradi obveznosti plačila nadomestila na podlagi temeljnih pravic, ki jih zagotavlja pravo Unije, in na podlagi veljavnih mednarodnih obveznosti pri izvajanju določb o pomoči iz te uredbe, pa tudi nadaljnje razumne stroške, ki nastanejo zaradi plačila nadomestil v skladu z nacionalnimi predpisi o nadomestilih.**
- 3. Država članica, ki zaprosi za pomoč, takoj plača pravično nadomestilo ali zagotovi njegovo takojšnje plačilo državi članici, ki zagotavlja pomoč.**
- 4. Komisija do [Urad za publikacije vstavi točen datum: šest mesecev po začetku veljavnosti te uredbe] in po posvetovanju z usklajevalno skupino za električno energijo zagotovi pravno nezavezujoče smernice glede ključnih elementov pravičnega nadomestila iz odstavkov od 2a do 3 ter drugih ključnih elementov tehničnih, pravnih in finančnih ureditev iz odstavka 2a.**

- 4a. Če nastopi kriza v oskrbi z električno energijo in se države članice še niso dogovorile o usklajenih ukrepih ter tehničnih, pravnih in finančnih ureditvah v skladu s tem členom, se države članice dogovorijo o ad hoc ukrepih in ureditvah za uporabo tega člena, tudi glede pravičnega nadomestila v skladu z odstavki 2b, 2c in 3.**
- 4b. Države članice zagotovijo, da se določbe o pomoči iz te uredbe izvajajo v skladu s Pogodbama, Listino Evropske unije o temeljnih pravicah in veljavnimi mednarodnimi obveznostmi. V ta namen sprejmejo potrebne ukrepe.**

Člen 15

Upoštevanje tržnih pravil

1. Ukrepi, sprejeti za preprečevanje ali ublažitev kriznih razmer v oskrbi z električno energijo, morajo biti skladni s pravili o notranjem trgu električne energije in delovanju sistema.
2. Netržni ukrepi se [] aktivirajo v kriznih razmerah le **v skrajnem primeru**, ko so bile izčrpane vse možnosti, ki jih ponuja trg, **ali ko možnosti, ki jih ponuja trg, same ne zadostujejo za preprečitev nadaljnjega poslabšanja**. Ti ukrepi ne smejo neupravičeno izkrivljati konkurence in učinkovitega delovanja trga električne energije. Biti morajo potrebni, sorazmerni, nediskriminatorni in začasni.
3. Omejevanje transakcij, vključno z omejitvijo že dodeljene prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji, omejitvijo zagotavljanja prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji za dodeljevanje zmogljivosti ali omejitvijo izvajanja vozniških redov, se lahko začne izvajati samo v skladu s [] **smernicami za obratovanje sistema ter [] omrežnim kodeksom o izrednih razmerah pri oskrbi z električno energijo in ponovni vzpostavitvi oskrbe, sprejetimi na podlagi členov 18 oziroma 6 Uredbe 714/2009 []**.

POGLAVJE V

VREDNOTENJE IN SPREMLJANJE

Člen 16

Naknadno vrednotenje

1. Takoj, ko je mogoče, in najpozneje **tri mesece** po **preklicu** kriznih razmer v oskrbi z električno energijo **oziroma najpozneje šest mesecev po** njihovi razglasitvi zadevni pristojni **organ oziroma organi** po posvetovanju s svojim nacionalnim regulativnim organom (če ta ni pristojni organ) usklajevalni skupini za električno energijo in Komisiji predložijo poročilo o oceni.

2. Tako poročilo vsebuje vsaj:
 - (a) opis dogodka, ki je povzročil **razglasitev** krize, **ali razlog, zakaj je določeno državo članico prizadela kriza**;
 - (b) opis **morebitnih** preventivnih, pripravljalnih in blažilnih ukrepov ter oceno njihove sorazmernosti in učinkovitosti;
 - (c) oceno čezmejnega učinka sprejetih ukrepov;
 - (d) poročilo o pomoči, zagotovljeni sosednjim državam članicam in državam nečlanicam EU ali prejeti od teh držav;

- (e) **kolikor je to mogoče**, poročanje o [] gospodarskih posledicah krize v oskrbi z električno energijo in učinkih sprejetih ukrepov na sektor električne energije, zlasti o obsegu nedobavljene električne energije in ravni ročnega izklopa odjemalcev (vključno s primerjavo med ravni prostovoljnega in prisilnega izklopa odjemalcev);
 - (f) morebitne izboljšave ali predlagane izboljšave načrta pripravljenosti na tveganja; [...]
 - (g) **morebitne izboljšave razvoja omrežja, kadar je krizo povzročil ali poglobil nezadosten razvoj omrežja.**
3. Če so informacije v poročilu ocenjene kot nezadostne, lahko usklajevalna skupina za električno energijo in Komisija od zadevnega [] **pristojnega organa** zahtevata, da posreduje dodatne informacije.
4. Zadevni pristojni organi rezultate vrednotenja predložijo usklajevalni skupini za električno energijo.

Člen 17

Spremljanje []

1. Poleg izvajanja drugih posebnih nalog, ki jih določa ta uredba, usklajevalna skupina za električno energijo razpravlja o naslednjem []:
- (g) rezultatih 10-letnega razvojnega načrta omrežja za električno energijo, ki ga pripravi ENTSO za električno energijo;
 - (h) skladnosti načrtov pripravljenosti na tveganja, ki so jih sprejele države članice v skladu s postopkom iz člena 10;

- (i) rezultatih ocene evropske zadostnosti proizvodnih virov, ki jih pripravi ENTSO za električno energijo, kakor je določeno v *členu 19(3) uredbe o električni energiji* [*predlog uredbe o električni energiji*];
- (j) uspešnosti držav članic na področju zanesljivosti oskrbe, pri čemer je treba upoštevati vsaj kazalnike, izračunane z evropsko oceno zadostnosti proizvodnih virov, in sicer pričakovano nedobavljeno energijo (EENS)¹² in pričakovano tveganje izklopa bremena (LoLE)¹³;
- (k) rezultatih sezonskih napovedi iz člena 9;
- (l) informacijah, ki jih prejme od držav članic v skladu s členom 7(3);
- (m) rezultatih poročil o naknadni oceni iz člena 16;
- (h) metodologiji za kratkoročne ocene zadostnosti iz člena 8;**
- (i) metodologiji za opredelitev kriznih scenarijev oskrbe z električno energijo na regionalni ravni iz člena 5.**

2. Usklajevalna skupina za električno energijo lahko državam članicam **in ENTSO za električno energijo** izda priporočila v zvezi z zadevami iz odstavka 1 [].

[]

¹² **Točka (h) člena 19(4) predloga uredbe o električni energiji.**

¹³ **Točka (h) člena 19(4) predloga uredbe o električni energiji.**

3. Agencija stalno spremlja ukrepe za zanesljivost oskrbe z električno energijo in redno poroča usklajevalni skupini za električno energijo.
4. Komisija na podlagi izkušenj, pridobljenih s to uredbo, do 1. septembra 2025 pripravi sklepne ugotovitve o možnih načinih za izboljšanje zanesljivosti oskrbe z električno energijo na ravni Unije ter Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o uporabi te uredbe, po potrebi vključno z zakonodajnimi predlogi za njeno spremembo.

Člen 17a

Ravnanje z zaupnimi informacijami

1. Države članice ali njihovi organi, vključeni v postopke, kakor je določeno v tej uredbi, izvajajo te postopke v skladu z veljavnimi pravili, vključno z nacionalnimi predpisi, ki se nanašajo na ravnanje z zaupnimi informacijami in tozadevne postopke. Če to povzroči, da informacij ni mogoče razkriti, zadevna država članica ali organ na zahtevo zagotovi nezaupen povzetek, če je to mogoče.
2. Komisija, Agencija, usklajevalna skupina za električno energijo in ENTSO za električno energijo zagotovijo, da se ohrani zaupnost občutljivih informacij.

POGLAVJE VI

KONČNE DOLOČBE

Člen 18

Sodelovanje s pogodbenicami Energetske skupnosti

Kadar države članice in pogodbenice Energetske skupnosti [] sodelujejo **na področju zanesljivosti oskrbe z električno energijo, lahko takšno sodelovanje vključuje opredelitev kriznih razmer**, proces opredeljevanja kriznih scenarijev oskrbe z električno energijo ter priprave načrtov pripravljenosti na tveganja, da ne bodo sprejeti ukrepi, ki bi ogrozili zanesljivost oskrbe držav članic, pogodbenic ali Unije. V zvezi s tem lahko pogodbenice Energetske skupnosti na poziv Komisije sodelujejo v usklajevalni skupini za električno energijo glede vseh vprašanj, ki jih zadevajo.

Člen 18a

Odstopanje

Dokler Ciper ne bo neposredno medsebojno povezan z drugo državo članico, se členi 6, 12 ter 14(2) in (4b) ne uporabljajo niti med Ciprom in drugimi državami članicami niti za ENTSO za električno energijo, kar zadeva Ciper. Ciper in druge zadevne države članice lahko ob podpori Komisije razvijejo alternative ukrepe in postopke, drugačne od tistih iz členov 6, 12 ter 14(2) in (4b), kolikor ti alternativni ukrepi in postopki ne vplivajo na učinkovito uporabo te uredbe med drugimi državami članicami.

[]

Člen 20
Razveljavitev

Direktiva 2005/89/ES se razveljavi.

Člen 21
Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Evropski parlament

Za Svet

Predsednik

Predsednik
